Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

2 päivänä lokakuuta 2014*

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue — Asetus (EY) N:o 2252/2004 — Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) asiakirjan 9303 osa 1 — Jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen turvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset — Koneellisesti luettava passi — Syntymänimen merkitseminen passin henkilötietosivulle — Nimen merkitseminen ilman sekaannusvaaraa

Asiassa C-101/13,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Saksa) on esittänyt 6.2.2013 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 28.2.2013, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

U

vastaan

Stadt Karlsruhe,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen sekä tuomarit M. Safjan, J. Malenovský (esittelevä tuomari), A. Prechal ja K. Jürimäe,

julkisasiamies: N. Jääskinen,

kirjaaja: hallintovirkamies M. Aleksejev,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 15.1.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— U, edustajanaan Rechtsanwalt R. Faller,

— Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja A. Wiedmann,

— Euroopan komissio, asiamiehinään G. Wils ja W. Bogensberger,

kuultuaan julkisasiamiehen 30.4.2014 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen turvatekijöitä ja biometriikkaa koskevista vaatimuksista 13.12.2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2252/2004 (EUVL L 385, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 6.5.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 444/2009 (EUVL L 142, s. 1 ja oikaisu EUVL L 188, s. 127; jäljempänä asetus N:o 2252/2004), tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa valittajana on U ja vastaajana Stadt Karlsruhe (Karlsruhen kaupunki) ja joka koskee sitä, että viimeksi mainittu kieltäytyi muuttamasta valittajan syntymänimen merkitsemistapaa tämän saksalaisessa passissa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Asetuksen N:o 2252/2004 johdanto-osan 2–4 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(2) Neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 17 päivänä lokakuuta 2000 antamassa päätöslauselmassa – – otettiin käyttöön passien turvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset. Päätöslauselmasta olisi nyt tehtävä yhteisön säädös passien ja matkustusasiakirjojen turvavaatimusten parantamiseksi ja yhdenmukaistamiseksi sekä niiden suojaamiseksi väärentämiseltä. Passiin ja matkustusasiakirjaan olisi samalla liitettävä biometrisiä tunnisteita luotettavan yhteyden luomiseksi matkustusasiakirjan ja sen oikean haltijan välille.

(3) Passien turvatekijöiden yhdenmukaistaminen ja biometristen tunnisteiden liittäminen niihin ovat tärkeä askel kohti sellaisten tulevaa kehitystä ennakoivien uusien teknisten osien käyttöön ottamista Euroopan tasolla, jotka parantavat matkustusasiakirjan turvallisuutta ja jotka luovat luotettavamman yhteyden passin tai matkustusasiakirjan ja sen haltijan välille, millä on suuri merkitys varmistettaessa, että passi on suojattu väärinkäyttöä vastaan. Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) eritelmät, ja erityisesti ne, jotka on esitetty koneellisesti luettavia matkustusasiakirjoja koskevassa asiakirjassa 9303, olisi otettava huomioon.

(4) Tällä asetuksella yhdenmukaistetaan vain jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen turvatekijät, biometriset tunnisteet mukaan luettuina – –”

4 Kyseisen asetuksen 1 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen on oltava liitteessä säädettyjen turvallisuutta koskevien vähimmäisvaatimusten mukaiset.”

5 Mainitun asetuksen liite, jonka otsikko on ”Jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen turvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset”, sisältää 2 kohdan, jonka otsikko on ”Henkilötietosivu” ja jonka ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Passissa tai matkustusasiakirjassa on oltava koneellisesti luettava henkilötietosivu, jonka on noudatettava koneellisesti luettavia passeja koskevaa Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) asiakirjaa 9303 (osa 1), ja passi on yksilöitävä koneellisesti luettaville passeille tässä asiakirjassa asetettujen teknisten eritelmien mukaisella tavalla.”

ICAOn asiakirjan 9303 osa 1

6 ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 viidennessä kohdassa todetaan seuraavaa:

”– – ICAO laatii kansainväliset normit, jotka sopimusvaltiot panevat täytäntöön – –. Perustavanlaatuinen periaate näiden normien laatimisessa on, että viranomaisilla on lentomatkustajien suuren enemmistön tarkastusmuodollisuuksien helpottamiseksi tyydyttävä luottamuksen taso matkustusasiakirjojen luotettavuuteen ja tarkastusmenettelyjen tehokkuuteen. Matkustusasiakirjojen ja niiden sisältämien tietojen standardisoitujen teknisten eritelmien avulla on tarkoitus saada aikaan tämä luottamus.”

7 ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 jaksossa IV, jonka otsikko on ”Koneellisesti luettavia passeja koskevat tekniset eritelmät”, oleva 5.2 kohta kuuluu seuraavasti:

”Valtioiden lakisääteisten vaatimusten ja käytäntöjen erilaisuuden huomioon ottamiseksi ja mahdollisimman suuren standardisoinnin varmistamiseksi nämä vaatimukset huomioon ottaen [koneellisesti luettavan passin] henkilötietosivu jaetaan seitsemään alueeseen seuraavasti:

Koneellisesti luettavan passin henkilötietosivun etusivu

Alue I Pakollinen ylätunniste

Alue II Pakolliset ja valinnaiset henkilötiedot

Alue III Pakolliset ja valinnaiset asiakirjaa koskevat tiedot

Alue IV Pakollinen haltijan allekirjoitus tai puumerkki (alkuperäinen tai jäljennös)

Alue V Pakollinen tunniste

Alue VII Pakollinen automaattisesti luettava alue

Koneellisesti luettavan passin henkilötietosivun kääntöpuoli tai viereinen sivu

Alue VI Valinnaiset tiedot.”

8 Mainitussa IV jaksossa oleva 8.4 kohta kuuluu seuraavasti:

”*Kentät*. Jollei jäljempänä olevassa luettelossa toisin määrätä, kaikki pakollisia tietoja varten tarkoitetut [visuaalisesti tarkastettavan alueen (alueet I–VI)] kentät on yksilöitävä nimeämällä ne joko asiakirjan myöntäneen valtion virallisella kielellä tai asiakirjan myöntäneen järjestön työkielellä. Jos nimeäminen on suoritettu asiakirjan myöntäneen valtion virallisella kielellä tai asiankirjan myöntäneen järjestön työkielellä, joka on muu kuin ranska, englanti tai espanja, mukana on oltava kursivoitu käännös johonkin näistä kolmesta kielestä.”

9 Koneellisesti luettavan passin henkilötietosivun alueen II kenttien 06 ja 07 sisällöstä määrätään tämän saman jakson 8.6 kohdassa seuraavaa:

”Passin myöntävän valtion tai järjestön määräämällä tavalla yksilöity haltijan koko nimi. Jos mahdollista, nimi jaetaan kahteen osaan, joista ensimmäinen edustaa valtion tai järjestön määrittelemää osaa haltijan ’ensisijaisena tunnisteena’ (esimerkiksi sukunimi, tyttönimi ja avioliiton kautta saatu nimi, isän sukunimi) ja toinen haltijan nimen kaikkia muita osia (esimerkiksi etunimet,

alkukirjaimet), joiden passin myöntävä valtio tai järjestö katsoo yhdessä edustavan 'toissijaista tunnistetta'. Molemmat osat (ensisijainen ja toissijainen tunniste) muodostavat yhdessä passin haltijan nimen.

Jos passin myöntänyt valtio tai järjestö päättää, että haltijan nimeä ei voida jakaa kahteen osaan edellä mainitulla tavalla, haltijan koko nimi määritellään ensisijaiseksi tunnisteeksi."

10 Erityisesti kentästä 06, joka on tarkoitettu ensisijaista tunnistetta varten, ICAOn asiakirjan 9303 jaksossa IV olevassa 8.6 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Haltijan nimen pääasiallinen/pääasialliset osa/t sellaisina kuin ne on edellä kuvailtu. Siinä tapauksessa, että haltijan nimen pääasiallisia osia (jos se muodostuu esimerkiksi yhdistelmänimistä) ei voida merkitä kokonaan samaan tilaan kenttien 06 ja/tai 07 tilanpuutteen tai kansallisen käytännön takia, merkitään ensisijaisen tunnisteen tärkeimmät osat (jotka valtio tai järjestö määrittelee)."

11 Toissijaiselle tunnisteelle tarkoitetun kentän 07 osalta ICAOn asiakirjan 9303 jaksossa IV olevassa 8.6 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Haltijan nimen toissijainen/set osa/t, sellaisina kuin ne on kuvailtu edellä. Haltijan toissijaisen tunnisteen tärkein osa tai tärkeimmät osat on merkittävä kokonaan kentän enimmäiskokoon asti. Muita osia voi edustaa tarpeen vaatiessa alkukirjain. Jos haltijan nimi muodostuu vain pääasiallisista osista, tämä kenttä jätetään tyhjäksi. Valtio voi halutessaan käyttää kentät 06 ja 07 sisältävää koko aluetta yhtenä ainoana kenttänä. Tässä tapauksessa ensisijainen tunniste sijoitetaan ensimmäiseksi, sitä seuraa pilkku ja välilyönti, jonka jälkeen merkitään toissijainen tunniste."

12 Henkilötietosivun alueen II kentän 13 osalta, jonka on tarkoitus sisältää "Valinnaiset henkilötiedot", ICAOn asiakirjan 9303 jaksossa IV olevassa 8.6 kohdassa on seuraava selitys:

"Valinnaiset henkilötiedot, esimerkiksi passinhaltijan henkilötunnus tai sormenjäljet passin myöntävän valtion tai järjestön harkinnan mukaan. – –"

Saksan oikeus

13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa ennakkoratkaisupyynnössään, että henkilöiden siviilisäätyä koskevassa Saksan lainsäädännössä henkilön nimi muodostuu vain tämän etunimistä ja sukunimestä. Se täsmentää, että Saksan oikeudessa henkilön sukunimi on lähtökohtaisesti hänen syntymänimensä, sellaisena kuin se määritetään siviililain (Bürgerliches Gesetzbuch) 1616 ja 1617 §:n nojalla, mutta että erityisesti avioliiton vuoksi syntymänimen käyttämisestä sukunimenä voidaan luopua.

14 Passeista 19.4.1986 annetun lain (Passgesetz; BGBl. 1986 I, s. 537), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 30.7.2009 annetulla lailla (BGBl. 2009 I, s. 2437) 4 §:n 1 momentin ensimmäisessä ja toisessa virkkeessä säädetään seuraavaa:

"Passit on myönnettävä yhdenmukaisen mallin mukaan; niissä on sarjanumero. Passi sisältää sen haltijan henkilökuvan, tämän allekirjoituksen, sen myöntäneen viranomaisen nimen, passin myöntämispäivän ja voimassaolon päättymispäivän lisäksi yksinomaan seuraavat tiedot sen haltijasta:

1. Sukunimi ja syntymänimi,

2. Etunimet,

– –"

15 Passilain täytäntöönpanoasetuksen (Passverordnung) liitteessä 11 oleva alaviite 6 kuuluu seuraavasti:

”Jos on olemassa syntymänimi, sitä varten varataan vähintään yksi kokonainen rivi. Rivin alkuun merkitään kolmikirjaiminen lyhenne ’GEB.’ tai ’geb.’”.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

16 Pääasian valittajan sukunimi on U ja hänen etunimensä ovat S. P. Hänen syntymänimensä, joka ei ole osa hänen sukunimeään, on E. Asiakirja-aineistosta ilmenee lisäksi, että valittajalla on arvonimi ”Doktor”, jota Saksan lainsäädännön mukaan pidetään osana nimeä.

17 Hänen passinsa kenttään ”Name/Surname/Nom” on merkitty kahdelle riville seuraavaa:

”DR [U]

GEB. [E]”

18 Pääasian valittaja katsoo, että hänen nimensä on merkitty passiin virheellisesti ja että tämä johtaa väärinymmärryksiin, koska hänen on käytävä ulkomailla ammatillisista syistä. Hän katsoo, että se, että hänen passinsa sukunimeä varten käytettyyn kenttään on merkitty hänen syntymänimensä, joka ei ole osa hänen nimeään sellaisena kuin se on määritelty siviilisäätyä koskevassa kansallisessa lainsäädännössä ja jota edeltää lyhenne ”GEB.”, jolla korvataan adjektiivi ”geboren” (syntynyt), johtaa siihen, että hänen liikesuhteissaan yksityisiin henkilöihin ja viisumeja myönnettäessä häntä on kutsuttu esimerkiksi ilmaisuilla ”Mr. GEB [E]”, ”Mr. [E U]”, ”Dr [U] GEB [E]”sekä ”[S E] Dr [U]”.

19 Tästä syystä pääasian valittaja on pyytänyt Stadt Karlsruhea muuttamaan hänen passitietojaan, jotta niistä ilmenisi yksiselitteisesti erityisesti muille kuin saksalaisille henkilöille, että hänen nimensä on ”Dr U”; Stadt Karlsruhe on hylännyt tämän pyynnön.

20 Pääasian valittaja valitti Regierungspräsidium Karlsruheen, ja tämän hylättyä valituksen hän nosti kumoamiskanteen Verwaltungsgericht Karlsruhessa, joka vuorostaan hylkäsi sen. Tämän jälkeen pääasian valittaja saattoi asian ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

21 Näissä olosuhteissa Verwaltungsgerichtshof Baden-Württenberg on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko menetelmän, jolla tiedot merkitään jäsenvaltioiden myöntämien passien koneellisesti luettavalle henkilötietosivulle, täytettävä [asetuksen N:o 2252/2004] liitteen mukaan kaikki [ICAOn asiakirjan 9303 osan 1] pakolliset eritelmät?

2) Jos jäsenvaltion nimilainsäädännön mukaan henkilön nimi muodostuu hänen etu- ja sukunimestään, onko jäsenvaltiolla asetuksen N:o 2252/2004 liitteen ja [ICAOn asiakirjan 9303 osan 1] jaksossa IV olevan 8.6 kohdan määräysten nojalla oikeus merkitä myös syntymänimi ensisijaisena tunnisteena passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06?

3) Jos jäsenvaltion nimilainsäädännön mukaan henkilön nimi muodostuu hänen etu- ja sukunimestään, onko jäsenvaltiolla asetuksen N:o 2252/2004 liitteen ja [ICAOn asiakirjan 9303 osan 1] jaksossa IV olevan 8.6 kohdan määräysten nojalla oikeus merkitä myös syntymänimi toissijaisena tunnisteena passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 07?

4) Jos kysymykseen 2 tai 3 vastataan myöntävästi: Onko jäsenvaltiolla, jonka nimilainsäädännön mukaan henkilön nimi muodostuu hänen etu- ja sukunimestään, Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 7 artiklaan ja Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun,

ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 8 artiklaan perustuvan henkilön nimeä koskevan suojan johdosta velvollisuus ilmoittaa passin, johon syntymänimi merkitään, koneellisesti luettavan henkilötietosivun tietokenttämerkinnöissä, että kyseiseen kenttään merkitään myös syntymänimi?

5) Jos kysymykseen 4 vastataan kieltävästi: Onko jäsenvaltiolla, jonka nimilainsäädännön mukaan henkilön nimi muodostuu hänen etu- ja sukunimestään ja jonka kansallisen passilainsäädännön mukaan passin koneellisesti luettavalla henkilötietosivulla olevat merkinnät ovat myös [englannin ja ranskan kielellä] ja passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06 on omalle rivilleen merkittävä myös syntymänimi ja kyseisen syntymänimen edelle lyhenne 'geb.' sanasta 'geboren' (syntynyt), velvollisuus ilmoittaa perusoikeuskirjan 7 artiklaan ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 8 artiklaan perustuvan nimeä koskevan suojan johdosta lyhenne 'geb.' sanasta 'geboren' myös [englannin ja ranskan kielellä]?

6) Jos jäsenvaltion nimilainsäädännön mukaan henkilön nimi muodostuu hänen etunimistään ja sukunimestään, onko jäsenvaltiolla asetuksen N:o 2252/2004 liitteen ja [ICAOn asiakirjan 9303 osan 1] – – jaksossa IV olevan 8.6 kohdan määräysten nojalla oikeus merkitä syntymänimi valinnaisena henkilötietona passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 13?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

22 Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy lähinnä, onko asetuksen N:o 2252/2004 liitettä tulkittava siten, että siinä vaaditaan, että jäsenvaltioiden laatimien passien koneellisesti luettava henkilötietojen sivu on kaikkien ICAOn asiakirjan 9303 osassa 1 määrättyjen pakollisten teknisten eritelmien mukainen.

23 Tästä on todettava aluksi, että asetuksen N:o 2252/2004 1 artiklan mukaan jäsenvaltioiden myöntämien passien on oltava kyseisen asetuksen liitteessä säädettyjen turvallisuutta koskevien vähimmäisvaatimusten mukaiset. Tämän liitteen 2 kohdan, jonka otsikko on "Henkilötietosivu", ensimmäisestä kohdasta ilmenee, että jäsenvaltioiden myöntämien passien koneellisesti luettavan henkilötietosivun on oltava ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 mukaan koneellisesti luettaviin passeihin sovellettavien teknisten eritelmien mukainen.

24 Näin ollen asetuksen N:o 2252/2004 liitteestä ilmenee, että jäsenvaltioiden myöntämien passien koneellisesti luettavan henkilötietosivun on oltava kaikkien ICAOn asiakirjan 9303 osassa 1 määrättyjen pakollisten teknisten eritelmien mukainen.

25 On todettava lisäksi, että tämä velvollisuus on matkustusasiakirjojen turvallisuuden vahvistamista Euroopan unionissa koskevan asetuksen N:o 2252/2004 tavoitteen mukainen.

26 Näissä olosuhteissa ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 2252/2004 liitettä on tulkittava siten, että siinä edellytetään, että jäsenvaltioiden myöntämien passien koneellisesti luettavan sivun on oltava kaikkien ICAOn asiakirjan 9303 osassa 1 määrättyjen pakollisten teknisten eritelmien mukainen.

Toinen ja kolmas kysymys

27 Toisella ja kolmannella kysymyksellään, joita on tutkittava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 2252/2004 liitettä, luettuna yhdessä ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 kanssa, tulkittava siten, että se on esteenä sille, että kun jäsenvaltion

lainsäädännössä säädetään, että henkilön nimi muodostuu tämän etunimistä ja sukunimestä, tämä jäsenvaltio voi kuitenkin merkitä syntymänimen joko ensisijaisena tunnisteena passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06 tai toissijaisena tunnisteena tämän sivun kenttään 07 taikka mainituista kentistä 06 ja 07 muodostuvaan yhteen ainoaan kenttään.

28 Aluksi on todettava, että ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 jaksossa IV olevan 8.6 kohdan mukaan passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttien 06 ja 07 on tarkoitus sisältää passin myöntäneen jäsenvaltion yksilöimät seikat, jotka muodostavat passin haltijan ”koko nimen”.

29 On siis määritettävä ensinnäkin, voidaanko ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymyksissään täsmentämän kaltaisessa oikeudellisessa asiayhteydessä syntymänimi merkitä kyseiseen kenttään 06 ja/tai 07.

30 Tältä osin ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 jaksossa IV olevasta 5.2 kohdasta ilmenee, että passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun sisältöön liittyvät tekniset eritelmät on laadittu siten, että ne mukautetaan passit myöntävien eri valtioiden lakien ja käytäntöjen erilaisiin vaatimuksiin. Tästä seuraa, että passit myöntävillä valtioilla on tämän sivun standardisoituun ulkoasuun olennaisesti liittyvien vaatimusten rajoissa harkintavalta niiden valitessa mainitun sivun eri tietokenttiin merkittävät seikat.

31 Kun otetaan huomioon tämä valtioille myönnetty harkintavalta ja se, että ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 jaksossa IV olevassa 8.6 kohdassa viitataan ”passin myöntävän valtion määräämällä tavalla yksilöityyn koko nimeen” täsmentämättä tätä käsitettä sen enempää, viimeksi mainittua on tulkittava siten, että kyseisille valtioille jätetään harkintavaltaa niiden valitessa tekijät, joista muodostuu ”koko nimi”. Näin ollen on todettava, ettei mainittu asiakirja ole esteenä sille, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymyksissään täsmentämässä oikeudellisessa asiayhteydessä valtio voi sisällyttää passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06 ja/tai 07 muita seikkoja kuin haltijan sukunimen ja etunimet, esimerkiksi tämän syntymänimen.

32 Tällaista päätelmää tukee asetuksen N:o 2252/2004 tavoite luoda luotettava yhteys passin ja sen haltijan välille, sellaisena kuin se mainitaan sen toisessa ja kolmannessa perustelukappaleessa. Koska syntymänimi on seikka, jonka perusteella voidaan erottaa toisistaan samaa sukunimeä kantavat henkilöt, tämän tiedon maininta passissa on seikka, jonka avulla voidaan luoda vakaampi yhteys tämän asiakirjan ja sen haltijan välille.

33 Kun otetaan huomioon sekä ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 jaksossa IV olevan 8.6 kohdan sanamuoto että asetuksen N:o 2252/2004 tavoite, on siis katsottava, että asetuksen N:o 2252/2004 liitettä, luettuna yhdessä ICAOn asiakirjan 9303 kanssa, on tulkittava siten, ettei se ole esteenä sille, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymyksissään täsmentämässä oikeudellisessa asiayhteydessä jäsenvaltio voi merkitä passin haltijan syntymänimen passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06 ja/tai 07.

34 Toiseksi kysymyksestä, voidaanko passin haltijan syntymänimi mainita juuri kentässä 06 vai 07, ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 jaksossa IV olevasta 8.6 kohdasta ilmenee, että passin myöntävien valtioiden on yksilöitävä niistä seikoista, jotka muodostavat passin haltijan koko nimen, sen pääasialliset osat, jotka on merkittävä passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06, ja toissijaiset osat, jotka on merkittävä kenttään 07. Saman 8.6 kohdan mukaan passin myöntävät jäsenvaltiot voivat myös katsoa, että ”koko nimen” muodostavia eri osia ei voida jakaa, vaan että niitä on käytettävä ensisijaisena tunnisteena tai että mainittuja kenttiä 06 ja 07 on käytettävä yhtenä ainoana kenttänä.

35 Siten on niin, että kun jäsenvaltio päättää merkitä koneellisesti luettavaan passiin sen haltijan syntymänimen, se voi merkitä sen joko ensisijaisena tunnisteena passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06 tai toissijaisena tunnisteena kyseisen sivun kenttään 07 taikka mainituista kentistä 06 ja 07 muodostuvaan yhteen ainoaan kenttään.

36 Edellä esitetyn perusteella toiseen ja kolmanteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 2252/2004 liitettä, luettuna yhdessä ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 kanssa, on tulkittava siten, ettei se ole esteenä sille, että kun jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että henkilön nimi muodostuu hänen etunimistään ja sukunimestään, tämä valtio voi kuitenkin merkitä syntymänimen joko ensisijaisena tunnisteena passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06 tai toissijaisena tunnisteena tämän sivun kenttään 07 taikka mainituista kentistä 06 ja 07 muodostuvaan yhteen ainoaan kenttään.

Kuudes kysymys

37 Kuudennella kysymyksellään, jota on tutkittava seuraavaksi, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 2252/2004 liitettä, luettuna yhdessä ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 jaksossa IV olevan 8.6 kohdan kanssa, tulkittava siten, että kun jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että henkilön nimi muodostuu hänen etunimistään ja sukunimestään, se on esteenä sille, että kyseinen valtio voisi merkitä syntymänimen valinnaisena henkilötietona passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 13.

38 Tästä on todettava, että mainitun 8.6 kohdan mukaan kyseisen sivun kentän 13 on tarkoitus sisältää tietoja, jotka ovat valinnaisia. Tästä seuraa, että vain ne tiedot, joiden osalta ei ole jo säädetty, että ne on luonteensa vuoksi merkittävä muuhun tietokenttään ja että ne ovat siis pakollisia, voidaan mainita kentässä 13.

39 Koska saman 8.6 kohdan nojalla passin myöntävien valtioiden on merkittävä mainitun sivun kenttiin 06 ja 07 tiedot, jotka muodostavat niiden myöntämien passien haltijoiden ”koko nimen” ja siten välttämättä kaikki nimeen liittyvät tiedot, on todettava, ettei mainittu kenttä 13 voi enää sisältää mitään näistä tiedoista.

40 Tätä päätelmää vahvistaa yhtäältä se, että samassa 8.6 kohdassa oleva kuvailu tämän saman sivun kentästä 13, eli kyseessä olevan henkilön henkilötunnus ja sormenjäljet, koskevat vain tietoja, jotka ovat täysin erilaisia kuin haltijan nimeä koskevat tiedot.

41 Toisaalta erityisesti ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 viidennen kohdan johdannosta ilmenee, että kyseisessä asiakirjassa mainittujen teknisten eritelmien tavoitteena on taata merkityksellisten tietojen riittävän standardisoidun esittämisen avulla tyydyttävä luottamuksen taso matkustusasiakirjojen luotettavuuteen sekä se, että siten helpotetaan tarkastusmuodollisuuksia. Jos passin myöntävät valtiot voisivat merkitä nimeä koskevia tietoja muihin kenttiin kuin nimenomaisesti tätä varten tarkoitettuihin, tästä seuraisi riski siitä, että tietyt viranomaiset johdatettaisiin harhaan passin haltijan tunnistamisessa, mikä olisi ristiriidassa mainitun tavoitteen kanssa.

42 Edellä todetun perusteella kuudenteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 2252/2004 liitettä, luettuna yhdessä ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 jaksossa IV olevan 8.6 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että kun jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että henkilön nimi muodostuu hänen etunimistään ja sukunimestään, se on esteenä sille, että kyseinen valtio voisi merkitä syntymänimen valinnaisena henkilötietona passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 13.

Neljäs kysymys

43 Neljännellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 2252/2004 liitettä, luettuna yhdessä ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 määräysten kanssa, tulkittava perusoikeuskirjan 7 artiklan valossa siten, että jos silloin, kun jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että henkilön nimi muodostuu hänen etunimistään ja sukunimestään, kyseinen valtio päättää

kuitenkin, että passin haltijan syntymänimi merkitään passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06 ja/tai 07, sen on ilmoitettava näiden kenttien nimikkeissä, että niihin on merkitty syntymänimi.

44 On todettava, että siltä osin kuin tämän tuomion 41 kohdassa mieliin palautettu tavoite merkitsee sitä, että muiden jäsenvaltioiden viranomaiset voivat tarkistaa passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun eri kentissä olevat tiedot, sen haltijan nimen eri osat on esitettävä yksiselitteisesti ja näin ollen ilman mitään sekaannusvaaraa.

45 Kun siten jäsenvaltio päättää ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymyksissään täsmentämässä oikeudellisessa asiayhteydessä lisätä passin haltijan syntymänimen passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06 ja/tai 07, sillä on velvollisuus täsmentää yksiselitteisesti näiden kenttien nimikkeissä, että niihin on merkitty syntymänimi.

46 ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 jaksossa IV olevan 8.4 kohdan perusteella tämä nimike on laadittava kyseisen valtion virallisella kielellä ja tarvittaessa siihen on liitettävä kursivoituna käännös johonkin mainitussa määräyksessä nimettyyn kieleen.

47 Näin ollen nämä vaatimukset eivät täyty, jos kyseessä olevan henkilön syntymänimen merkitseminen on ilmaistu passissa lyhenteellä, jota ei lisäksi ole käännetty jollekin vaadituista kielistä.

48 Tällaista tulkintaa tukevat perusoikeuskirjan 7 artiklassa vahvistetun identiteetin ja yksityiselämän, joiden tunnusomainen osa on nimen kunnioittaminen, suojelun vaatimukset (ks. vastaavasti tuomio Runevič-Vardyn ja Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, 66 kohta).

49 Vaikka pyrittäessä asetuksen N:o 2252/2004 tavoitteisiin valtiolla on mahdollisuus lisätä passin haltijan nimeen, sellaisena kuin tämä on määritelty sen siviilisäätyä koskevassa kansallisessa lainsäädännössä, muita seikkoja, kuten syntymänimi, tämän mahdollisuuden käyttämistä koskevilla säännöillä on kunnioitettava kyseessä olevan henkilön oikeutta yksityiselämään. Tämän oikeuden kunnioittamiseksi haltijan nimi on erotettava selvästi näistä lisäseikoista eikä tällainen selvennys sitä paitsi mitenkään estä asetuksen N:o 2252/2004 tavoitteiden saavuttamista.

50 On selvää, että henkilön nimen esittäminen epäselvästi tai virheellisesti jäsenvaltion tämän henkilöllisyyden todistamiseksi myöntämissä asiakirjoissa voi aiheuttaa henkilölle vakavia haittoja hänen yksityiselämässään ja ammatissaan, koska se voi aiheuttaa epäilyksiä hänen todellisesta henkilöllisyydestään, passin aitoudesta tai sen sisältämien tietojen todenperäisyydestä (ks. vastaavasti tuomio Grunkin ja Paul, C-353/06, EU:C:2008:559, 23 kohta ja tuomio Sayn-Wittgenstein, C-208/09, EU:C:2010:806, 69 kohta).

51 Edellä todetun perusteella neljänteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 2252/2004 liitettä, luettuna yhdessä ICAOn asiakirjan 9303 osan 1 määräysten kanssa, on tulkittava perusoikeuskirjan 7 artiklan valossa siten, että jos silloin, kun jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että henkilön nimi muodostuu hänen etunimistään ja sukunimestään, kyseinen jäsenvaltio päättää kuitenkin, että passin haltijan syntymänimi on merkittävä passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06 ja/tai 07, sen on yksiselitteisesti ilmoitettava näiden kenttien nimikkeissä, että niihin on merkitty syntymänimi.

Viides kysymys

52 Kun neljänteen kysymykseen annettava vastaus otetaan huomioon, viidenteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

53 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen turvatekijöitä ja biometriikkaa koskevista vaatimuksista 13.12.2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2252/2004, sellaisena kuin se on muutettuna 6.5.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 444/2009, liitettä on tulkittava siten, että siinä edellytetään, että jäsenvaltioiden myöntämien passien koneellisesti luettavan sivun on oltava kaikkien Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) asiakirjan 9303 osassa 1 määrättyjen pakollisten teknisten eritelmien mukainen.**

2) **Asetuksen N:o 2252/2004, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 444/2009, liitettä, luettuna yhdessä Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön asiakirjan 93 031 osan kanssa, on tulkittava siten, ettei se ole esteenä sille, että kun jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että henkilön nimi muodostuu hänen etunimistään ja sukunimestään, tämä valtio voi kuitenkin merkitä syntymänimen joko ensisijaisena tunnisteena passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06 tai toissijaisena tunnisteena tämän sivun kenttään 07 taikka mainituista kentistä 06 ja 07 muodostuvaan yhteen ainoaan kenttään.**

3) **Asetuksen N:o 2252/2004, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 444/2009, liitettä, luettuna yhdessä Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön asiakirjan 9303 osan 1 jaksossa IV olevan 8.6 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että kun jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että henkilön nimi muodostuu hänen etunimistään ja sukunimestään, se on esteenä sille, että kyseinen valtio voisi merkitä syntymänimen valinnaisena henkilötietona passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 13.**

4) **Asetuksen N:o 2252/2004, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 444/2009, liitettä, luettuna yhdessä Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön asiakirjan 9303 osan 1 määräysten kanssa, on tulkittava Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 artiklan valossa siten, että jos silloin, kun jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään, että henkilön nimi muodostuu hänen etunimistään ja sukunimestään, kyseinen jäsenvaltio päättää kuitenkin, että passin haltijan syntymänimi on merkittävä passin koneellisesti luettavan henkilötietosivun kenttään 06 ja/tai 07, sen on yksiselitteisesti ilmoitettava näiden kenttien nimikkeissä, että niihin on merkitty syntymänimi.**

Allekirjoitukset